

це були шаровари і довгі сукні, стягнуті поясом і скріплені фібулами, прикрашені бірюзою, емаллю, золотими бляшками, вишивкою золотом і бісером. Взуття було загостреним і теж пишним. Наряд зазвичай доповнювали намиста, браслети, діадеми, сережки, кільця. У Миколаївській області був розкопаний курган, в якому знайшли пурпурну тканину із золотою вишивкою, на якій, окрім орнаментів, були зображені капітелі, колони, гілочки оливи [1].

Загалом можна зазначити, що жінки-сарматки хотіли довести своїми діями свою могутність та рівність з чоловіками і на певному етапі розвитку це їм вдалося. Самих сарматів називали «підвладними жінкам», а жінок-сарматок – амазонками. Безстрашність сарматок настільки вражала оточуючих, що назва «амазонка» і сьогодні асоціюється з войовничістю та звитягою жіноцтва.

Список використаної літератури

1. Гончарук Е. Что мы знаем о сарматских женщинах? *Школа Жизни*, 2020. URL: <https://www.google.com.ua/amp/s/amp.shkolazhizni.ru/culture/articles/55352/> (Дата звернення: 28.09.2021)
2. Симоненко А.В. Сарматские всадники Северного Причерноморья. СПб. : Факультет філології та соціології СПбГУ; Нестор-История, 2010. 328 с.
3. Беккер А. Сармати. URL:<https://m.facebook.com/UkrainianLandForces/photos/%EF%B8%8F%EF%B8%8F/1273334422869413/> (Дата звернення: 21.09.2021)

Мацілецький Нікіта Владиславович
курсант І курсу факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції,
Токар Андрій Анатолійович
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ЖІНОЧЕ НАСИЛЬСТВО СТОСОВНО ДО ПОДРУЖЖЯ

Жіноче насильство по відношенню до чоловіків набагато рідше є раптовим, непередбачуваним; як правило, воно формується протягом тривалого часу. Крім того, спочатку воно виражається в психологічному впливі – приниження, образи, а вже після пасивна роль чоловіків призводить і до фізичного кримінального впливу на них (психологи стверджують, це може зайняти до 20–25 років). Переважання психоемоційного насильства над фізичним особливо відрізняє жіноче девіантну поведінку від чоловічої [1, с. 43].

Проживання в подібних умовах може спричинити для чоловіків такі наслідки, як почуття страху, провини і сорому, недовіра до людей; занепокоєння; озлобленість; занижена самооцінка і ненависть до себе; сексуальна дисфункція та імпотенція; втрата контакту з дітьми; депресія, суїцидальні думки; хвороба; зловживання алкоголем або наркотиками; фізичні травми. Як вже говорилося, систематичні, нехай навіть і незначні, прояви насильства з часом здатні привести до важкої кримінальної розв'язки, особливо якщо чоловік і жінка (або обидва, або один з них) зловживають спиртним. Тяжкий злочин може бути скоєно як жінкою в пориві чергового гнівного нападу, так і чоловіком, втомленим терпіти витівки партнерки (примітно, що половина опитаних нами чоловіків вважає останнім найбільш імовірним результатом перманентної тиранії з боку дружини).

«Жертва» – це людина, яка відчуває, що від неї нічого не залежить. Вона безвільна і знаходиться в пошуку винних в ситуації, що склалася, нарікаючи на те, що не може вибрати (формувати) модель своєї поведінки. Така людина живе почуттями, не маючи чітких цілей і можливості самоконтролю, скаржитися на «нелегку долю» [2, с.109].

Якщо жінка не змінить ставлення до чоловіка, до ситуації загалом, всі зусилля будуть марними. Єдиний вихід – припинення сімейних відносин. Хоча і це не завжди дозволяє уникнути насильства. Ось характерний приклад, описаний чоловіком на спеціалізованому форумі для жертв насильства. «Мені 44 роки. Людина я м'яка, поступлива, добра і відповідальна. Шкідливих звичок немає. Люблю дітей. Виховувався в невеликому місті, в повній сім'ї, в атмосфері любові та злагоди. Одружився рано. У мене і в моєї дружини по дві вищі освіти. Дружина – людина запальна, владна, авторитарна і зла. З перших років спільного життя у нас були скандали, які я «провокував» тим, що не купив хліба, не запропонував погуляти з дитиною та ін. Кожен раз все йшло за класичним циклом: наростання напруги, сплеск насильства, «медовий місяць». Кілька разів намагався йти, але кожного разу повертався, оскільки дуже люблю дітей. Після останнього конфлікту жили нарізно більше року. Потім дружина спровокувала бійку, увірвавшись з дітьми в квартиру, де я жив окремо, зімітувавши перелом пальця. Порушили кримінальну справу за

заподіяння тілесних ушкоджень та мене засудили. Врятувала амністія. Дізнавшись про амністію, дружина бігала до слідчого і питала: «Що можна зробити, щоб його посадити?» Тепер ми знову живемо разом. Молодшій дитині вже 18. Скандали і пресинг тривають». Як видно, обидва «ходять по колу», повертаючись до звичного для себе стереотипному способу життя: він – «жертва», вона – «тиран» «переслідувач», «буркотун», «примхлива дівчинка» – система зворотного зв'язку прекрасно функціонує!

Ігнорування проблеми створює не тільки негативні наслідки особистісного (поєднання психічних реакцій – апатії, відмови від відповідальності за себе та інших, безпорадності, безнадійності, зниження психологічної самооцінки й т. п., комплексу знедоленої людини), соціального (розлучення, зниження психічного здоров'я, морального рівня і т. д.) плану, а й загострення кримінальної обстановки, адже нерідко затяжні конфлікти закінчуються тяжкими злочинами [3, с. 78].

Безумовно, органи внутрішніх справ повинні робити свій внесок у профілактику насильницької поведінки жінок у сімейних відносинах. Втручання поліцейських у приватне життя, що не супроводжується протиправною поведінкою (а найбільш характерне для жінок психоемоційне насильство, як правило, не є протизаконним), дуже обмежено. У зв'язку з цим основний акцент повинен бути зроблений на інформаційно-пропагандистській роботі [4, с. 56].

Жіноче насильство по відношенню до подружжя – вельми поширене, але латентне явище. Тому профілактика такого роду протиправних діянь силами поліції переважно носить інформаційний характер. Вона повинна бути передовсім орієнтована на виявлення чоловіків, які потребують допомоги, а також доведення до них інформації про доцільність звернення до фахівців. Доречно поєднання прийомів інформування, переконання як «впливу на свідомість через звернення до критичного судження» і навіювання, «зверненого до чистих емоцій впливу». Подібна діяльність, що відноситься переважно до компетенції підрозділів інформації і громадських зв'язків, дільничних уповноважених поліції дозволить підвищити правосвідомість населення, захистити права потерпілого. Успішності роботи сприятиме перманентна, системна співпраця поліції із засобами масової інформації, із соціальними службами, громадськими формуваннями, кризовими центрами та ін., діяльність у мережі «Інтернет».

Список використаної літератури

1. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. Київ : Ваіте, 2019. 288 с.
2. Завгородня О. Проблема психологічного здоров'я: теоретичні та прикладні аспекти. *Психологія і суспільство*. 2007. № 3. С. 124–13
3. Іващенко В.О. Домашнє насильство: аналіз складу злочину. *Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення* : матеріали міжвузів. наук.-практ. круглого столу (Київ, 22 берез. 2019 р.). Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2019. С. 200–203
4. Запобігання насильства в сім'ї / під заг. ред. А. В. Довженко, А. Й. Присяжнюк, В. А. Ганцюра. Київ : ТОВ НОВА, 2004. 136 с.

Мельник Дар'я Сергіївна

курсант 2 курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування
Токар Андрій Анатолійович
 старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
 (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ТА ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Поліцейський має перевагу використовувати фізичні прийоми, спеціальні засоби та озброєння. Закономірність визначає це як «примус поліції». Варто зазначити, що умови використання способів впливу чітко розроблені законом і повинні виконуватися відповідно до нього. Як правило, використання цих способів попереджують, щоб у вас була можливість зупинити протизаконні впливи або залишити ризиковану зону. У разі безпосередньої погрози життю чи здоров'ю осіб або робітників поліції ці засоби можуть бути використані відразу, хоч застереження все ще потрібно. Оці інструменти використовуються тільки в тому випадку, якщо усі наступні заходи вичерпано та не призвели до довгоочікуваних наслідків.

Попередження можна робити на великій відстані, чи звертаючись до великої групи людей, – через гучномовці, й в обох подіях потрібно звернутися словами до тих, супроти кого застосовуються ці інструменти. Це необхідно зробити більше разів, даючи достатньо часу, щоб зупинити злочин.

Використання спеціального обладнання заборонено щодо дітей, вагітних жінок, людей похилого